

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 35/2003 vp

**Hallituksen esitys autoverolain muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muutta-
misesta**

**Lakialoite laiksi autoverolain muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muutta-
misesta**

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 136/2003 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavan lakialoitteen:

- LA 152/2003 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Laki autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (läh. 27.11.2003)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Merja Sandell, valtiovarainministeriö
- erikoistutkija Jan Nybondas, Kilpailuvirasto
- tulliveropäällikkö Marko Koski, Tullihallitus
- toimitusjohtaja Pentti Rantala, Autoalan Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry
- toimitusjohtaja Pekka Puputti, Autotuoajat ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä siten, että mahdollisuutta maahantulon ajoneuvon käyttöön Tullin luvalla enintään

kolmen kuukauden ajan ennen autoveropäätöksen vahvistamista jatkettaisiin vuoden 2004 loppuun.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 152/2003 vp ehdotetaan jatkettavaksi vuodella siirtymäsäännöstä, jonka mukaan ajoneuvosta, jota on käytetty liikentees-

sä tai joka on ollut rekisterissä enintään kuusi kuukautta, kannetaan veroa kuten vastaavasta uudesta ajoneuvosta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallitus esittää jatkettavaksi vuodella erityis-
menettelyä, jonka nojalla Tulli voi myöntää vä-
liaikaisen ajoluvan ennen autoveropäätöksen te-
kemistä. Ajoneuvo saataisiin siten ottaa käyt-
töön ennen kuin siitä on suoritettu autovero. Vä-
liaikainen ajolupa myönnettäisiin enintään kol-
meksi kuukaudeksi. Mahdollisuus koskisi, ku-
ten nykyisin, vain yksityishenkilöiden omaan
käyttöön tuomia ajoneuvoja. Menettelyn tarkoi-
tuksena on vähentää yksityisille verovelvollisil-
le autoveropäätösten odottamisesta syntyviä
haittoja.

Hallituksen esitykseen on suhtauduttu valio-
kunnan asiantuntijakuulemisessa yleisesti ot-
taen myönteisesti, ja väliaikaisen ajolupamenet-
telyn jatkamista on pidetty tarpeellisena. Samal-
la on kuitenkin huomautettu siitä, ettei autoliik-
keillä ole mahdollisuutta vastaavaan etuun. Tä-
män vuoksi on ehdotettu, että siirtymäsäännök-
sen voimassaolo ulotettaisiin vain kesäkuun
2004 loppuun.

Tullissa on vireillä tällä hetkellä noin 5 000
yksityishenkilön tuomaa ajoneuvoa koskevaa
verotustapausta. Vaikka yksittäisen verotuspää-
töksen käsittelyaikaa on onnistuttu lyhentämään
koko ajan, se on edelleen noin 28 päivää. Jottei
verotuspäätösten viivästymisestä aiheutuisi yk-
sityisille kansalaisille kohtuutonta haittaa, valio-
kunta pitää väliaikaisen ajolupamenettelyn jat-
kamista edelleen tarpeellisena. Valiokunta puol-
taa menettelyn jatkamista koko ensi vuoden
ajaksi, jotta Tulli ennättäisi saada verotusproses-
sinsa mahdollisimman sujuvaksi.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan Tulli
huolehtii siitä, että kaikki väliaikaiseen ajo-
lupaan oikeutetut saavat saman kolmen kuukau-
den edun myös vuoden vaihteessa, jos hallituk-

sen esitys hyväksytään. Valiokunta pitää tätä
asianmukaisena ja hyvän hallinnon mukaisena
menettelynä.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 152/2003 vp ehdotetaan puo-
lestaan jatkettavaksi siirtymäsäännöstä, joka
koskee käytetyn auton määrittelyä. Aloitteen
mukaan ennen 1.1.2005 verotettavasta ajoneu-
vosta, jota on käytetty liikenteessä tai joka on ol-
lut rekisterissä enintään kuusi kuukautta, vero-
tettaisiin kuin vastaavasta uudesta ajoneuvosta.

Samansisältöinen säännös poistettiin auto-
verolaista (1482/1994) tämän vuoden alussa teh-
dyn uudistuksen yhteydessä. Säännöksen voi-
massaoloaika jatkettiin kuitenkin tämän vuo-
den loppuun siirtymäsäännöksen nojalla. Tar-
koitus oli, että ensi vuoden alusta käytetyn au-
ton määrittelyssä noudatettaisiin autoverolain
(266/2003) 10 §:n säännöstä, jonka mukaan ajo-
neuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekis-
teröitynä ja käytössä. Tällä tarkoitettiin sellaista
tosiasiallista käyttöä, joka vaikuttaa auton ar-
voon ja jonka jälkeen autoa ei voida pitää enää
uutena.

Säännöksen poistamista perusteltiin mm. sil-
lä, että alle kuuden kuukauden ikäisten ajoneu-
vojen verotuksen erityissääntely liittyi pitkälti
hankinta-arvopohjaiseen verotukseen ja sillä
keinotteluun. Säännöksen oikeuspoliittinen pe-
rusta muuttui, kun autoverotuksessa siirryttiin
pääosin kuluttajahintapohjaiseen verotukseen.
Lisäksi säännöksen eurooppaoikeudellisesta hy-
väksyttävyydestä esitettiin eri suuntaisia arvioi-
ta. Koska valiokunta esitti säännöksen poista-
mista, se ei ottanut esitettyihin väitteisiin nimen-
omaisesti kantaa. Valiokunta totesi kuitenkin,

että eräiden asiantuntijoiden mukaan säännös voidaan myös pysyttää laissa.

Lakialoitteen perusteluissa todetaan mm., että kuluttajahintapohjaiseen verojärjestelmään liittyvä ajoneuvon arvon määrittely on osoittautunut alun perin arvioituakin vaikeammaksi. Arvon määrittelyyn liittyy myös rajanveto uuden ja käytetyn auton välillä. Siirtymäsäännöstä on esitetty jatkettavaksi vuodella, jotta ehdittäisiin selvittää tarve yhtenäistää käytetyn ajoneuvon määritelmä eri verolaeissa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esiin huoli spekulatiivisen toiminnan viriämisestä, ellei siirtymäsäännöstä jatketa ja lain-säädäntöä tarkenneta. Autokaupalle on esitetty tarjouksia, joissa on ollut tosiasiallisesti kysymys systemaattisesta ja mittavasta autoveron kierrosta. Huoli spekulatiivisen toiminnan viriämisestä on siten valiokunnan mielestä perusteltu.

Autoverolain veronkiertoa koskeva yleissäännös on tarkoitettu lähinnä yksittäistapauksia varten. Lain soveltamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että lain yleiset verotussäännökset ovat sellaisia, että ne eivät anna tilaisuutta systemaattiseen veronkiertoon. Koska autoverolakiin

nyt sisältyvä rajanveto uuden ja käytetyn ajoneuvon välillä ei ilmeisestikään riitä estämään spekulatiivista toimintaa autojen maahantuonnissa, valiokunta pitää perusteltuna jatkaa siirtymäsäännöstä vielä vuodella. Näin saadaan lisäaikaa välttämättömäksi osoittautuneeseen säännösten sisällön uudelleen tarkasteluun.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on suhtauduttu myös kriittisesti siirtymäsäännöksen jatkamiseen. Sen on katsottu heikentävän tavallisen kuluttajan asemaa ja mahdollisuuksia tuoda maahan vähän ajettuja, käytettyjä autoja. Valiokunta tiedostaa tämän näkemyksen perusteet, mutta katsoo, että kuluttajan edut ja verojärjestelmän toimivuus on syytä sovittaa huolellisesti yhteen siirtymäsäännöksen suoman aikailisan turvin.

Päätösehdotus

Edellä olevan perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että hallituksen esityksen ja lakialoitteen LA 152/2003 vp pohjalta lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus).

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan autoverolain muuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 2003 annetun lain (266/2003) voimaantulosäännöksen 7 ja 9 momentti seuraavasti:

— — — — —
Tämän lain 10 §:n estämättä ennen 1 päivää tammikuuta 2005 verotettavasta ajoneuvosta, jota on käytetty liikenteessä tai joka on ollut re-

kisterissä enintään kuusi kuukautta, kannetaan veroa kuten vastaavasta uudesta ajoneuvosta.

— — — — —
(9 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Pirkko Peltomo /sd
vpj.	Matti Ahde /sd	Iivo Polvi /vas
jäs.	Eva Biaudet /r	Markku Rossi /kesk
	Jyri Häkämies /kok	Anni Sinnemäki /vihr
	Kyösti Karjula /kesk	Irja Tulonen /kok
	Jari Koskinen /kok	Kari Uotila /vas
	Pekka Kuosmanen /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Reijo Laitinen /sd	vjäs. Arto Bryggare /sd Susanna Huovinen /sd Olli Nepponen /kok.
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	
	Mika Lintilä /kesk	
	Pekka Nousiainen /kesk (osittain)	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

Valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.